

SPRAWOZDANIE ZA ROK 2020**Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA
TERENIE GMINY INOWROCŁAW NA LATA 2019-2021**

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 poz.821) określa zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny. Do zadań gminy w tym obszarze należą między innymi:

- tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego,
- praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, poprzez zapewnienie im wsparcia i pomocy asystenta rodziny,
- dostęp do poradnictwa specjalistycznego,
- tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z Uchwałą Nr XIII/101/2012 Rady Gminy Inowrocław z dnia 30 stycznia 2012r. podmiotem realizującym zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na poziomie Gminy Inowrocław, został Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu. Podstawowym zadaniem Ośrodka jest organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej, materialnej i społecznej, poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, udzielanie pomocy w formie świadczeń pieniężnych, pomocy rzeczowej, usługowej oraz poradnictwa specjalistycznego i pracy socjalnej. Ustawa nakłada także na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. Zadaniem tych programów jest określenie planowanych działań dotyczących wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich i opiekuńczo - wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych zadań oraz tworzenia systemu opieki nad rodziną

Na podstawie art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej , Rada Gminy Inowrocław w dniu 26 lutego 2019 r. podjęła

Uchwałę Nr IV/ 31 /2019 w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Inowrocław lata 2019-2021.

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021, jest kontynuacja prowadzonego systemu profilaktyki oraz działań podjętych na rzecz rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo – wychowawcze. Podstawowe kierunki działań określone w Gminnym Programie Wspierania Rodziny odpowiadają zadaniom nałożonym na gminy przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

w 2020 r.

ZADANIE 1	
ZABEZPIECZENIE PODSTAWOWYCH POTRZEB RODZINY I DZIECKA	
Działanie	Efekt działań
Objęcie pomocą rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji rodzinnej	<ul style="list-style-type: none">• liczba rodzin objętych pomocą społeczną - 279,• liczba rodzin, korzystających z zasiłku rodzinnego- 312,• liczba rodzin korzystających z funduszu, alimentacyjnego – 53,• liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego (500+) - 1321,• liczba dzieci korzystających ze świadczenia „Dobry start”(300+)- 1507• liczba rodzin z dziećmi korzystających z dodatku mieszkaniowego –15,• liczba wydanych Kart Dużej Rodziny- 139, (w formie tradycyjnej – 99,w formie elektronicznej –33, 6 dodatkowych,1 duplikat).
Dożywianie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych, pomoc rodzinom	<ul style="list-style-type: none">• liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą w formie bezpłatnego dożywiania w placówkach oświatowych – 94,• liczba rodzin objętych pomocą w formie dożywiania- 166,• liczba rodzin korzystających z POPŻ – 18.

<p>Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży wymagających tej formy wsparcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zorganizowanym wypoczynku – 30 (kolonie letnie zorganizowane ze środków GKRPA), • liczba imprez skierowanych do rodzin, organizowanych przez Świetlice Wiejskie i działań skierowanych do dzieci i młodzieży organizowanych przez szkoły oraz Gminną Bibliotekę Publiczną – 4 (działania współfinansowane ze środków GKRPA)
--	---

ZADANIE 2

WSPIERANIE RODZIN PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

Działanie	Efekt działań
<p>Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psycholog, terapeuta, radca prawny) w rodzinach wymagających pomocy specjalistów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba udzielonych porad – 64, • liczba rodzin, którym udzielono wsparcia -64, • rodzaj i forma udzielonego poradnictwa: poradnictwo prawne, porady psychologa i terapeuty ds. uzależnień.
<p>Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w formie pracy asystenta rodziny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny–16 (z 1 rodziną zakończono pracę w roku 2020), • liczba zatrudnionych asystentów rodziny – 1.

<p>Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podjętych wspólnych działań – 2 , • liczba wypracowanych procedur – 2, • liczba spotkań w PCPR – ocena sytuacji dziecka-2 .
---	--

ZADANIE 3 OGRANICZENIE SYTUACJI KRYZYSOWYCH W RODZINACH DYSFUNKCYJNYCH	
Działanie	Efekt działań
<p>Monitorowanie sytuacji i wspieranie rodzin poprzez kuratorów sądowych dla nieletnich oraz pracowników socjalnych i asystenta rodziny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin objętych nadzorem kuratorów rodzinnych -13, • liczba wniosków złożonych do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny-4, • liczba pracy socjalnej na rzecz rodziny -279, • liczba środowisk objętych pracą asystenta w tym pracą socjalną– 16 .
<p>Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin z dziećmi w których zdiagnozowano zjawisko przemocy – 12, • liczba wdrożonych Niebieskich Kart – 43 • liczba złożonych wniosków do GKRPA i Sądu –13 , • liczbawspólnie zwizytowanych środowisk przez pracowników socjalnych i funkcjonariuszy policji -2.

<p>Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób które podjęły leczenie odwykowe – 4, • liczba wniosków , które wpłynęły do GKRPA -22, • liczb wniosków złożonych do sądu o leczenie odwykowe – 7.
<p>Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”-43 , • liczba posiedzeń ZI i grup roboczych – 3 –ZI, 90 –grupy robocze, • liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny wobec których odbywały się posiedzenia ZI i grup roboczych w związku z wdrożoną procedury „ NK” – 2.

ZADANIE 4 ROZWÓJ USŁUG I FORM WSPARCIA NA RZECZ RODZINY	
Działanie	Efekt działań
<p>Wspieranie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci i rodzin poprzez świadczenia pieniężne i niepieniężne, w tym pracę socjalną.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin ,które uzyskały pomoc w formie pracy socjalnej – 279, • liczba rodzin ,którym przyznana została pomoc w formie świadczeń pieniężnych – 244, • liczba rodzin,którym przyznana została pomoc w formie niepieniężnej - 95.
<p>Organizowanie usług specjalistycznych w rodzinach wymagających tej formy pomocy w tym rodzin z dziećmi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin, którym udzielono tej formy pomocy, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi –8 , • liczba rodzin z dziećmi, którym udzielono tej formy pomocy –6 .

<p>Udzielanie pomocy rodzinom w poszukiwaniu pracy zarobkowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób w rodzinach ,które podjęły prace zarobkową – 35, • liczba osób które skierowano do CIS – 21, • liczba osób zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych- 8.
---	---

<p style="text-align: center;">ZADANIE 5</p> <p style="text-align: center;">PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ POWROTU DZIECI DO RODZINY</p> <p style="text-align: center;">BIOLOGICZNEJ</p>	
<p style="text-align: center;">Działanie</p>	<p style="text-align: center;">Efekt działań</p>
<p>Współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba spotkań – 3, • liczba wspólnie sporządzonych planów pracy z rodzina - 2, • liczba dzieci umieszczonych pieczy zastępczej w roku 2020 -7.
<p>Udział w spotkaniach Zespołu ds. okresowej oceny dziecka przebywającego w pieczy zastępczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba spotkań -1, • liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej- w roku 2020-2 • liczba dzieci, które wróciły do rodziny biologicznej – 0.
<p>Interdyscyplinarne działania zapobiegające umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, w tym pomoc - socjalna i poradnictwo specjalistyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin objętych pracą socjalną – 279, • liczba udzielonych specjalistycznych porad – 64, • liczba podjętych wspólnie działań przeze pracownika socjalnego i asystenta rodziny – 17, • liczba sporządzonych wspólnie planów pracy z rodzina przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego – 26, • liczba rodzin biorących udział w warsztatach dot. kompetencji wychowawczych -1.

Zapewnienie warunków do rozwoju kwalifikacji m.inn. asystenta rodziny i pracowników socjalnych zawodowo związanych z pracą z rodziną dysfunkcyjną	<ul style="list-style-type: none"> • liczba szkoleń odbytych przez asystenta rodziny – 1, • liczba szkoleń odbytych przez pracowników socjalnych GOPS – 9, • liczba odbytych szkoleń członków Zespołu, Interdyscyplinarnego – 1, • liczba odbytych szkoleń członków GKRPA-1.
---	--

Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Inowrocław na lata 2019-2021 wyznaczył kierunki działań instytucji, placówek i organizacji działających w obszarze pomocy rodzinie. Analiza podjętych działań wskazała, iż w ramach zadania nr 1 zabezpieczono podstawowe potrzeby rodziny i dziecka. Rodziny zostały objęte systematycznym wsparciem z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego. Zapewniono rodzinom zasiłki na zakup żywności, a dzieciom bezpłatne dożywianie w placówkach oświatowych. W maju 2020r. Caritas w ramach współpracy z tut. Ośrodkiem udzielił wsparcia w formie paczek żywnościowych 20 rodzinom z terenu naszej gminy, a 18 rodzin skorzystało z pomocy Programu Żywnościowego i Irodzina z pomocy Chrześcijańskiej Służby Charytatywnej. W okresie Świąt Bożego Narodzenia 2020r. pracownicy Ośrodka zebrali dary żywnościowe od pracowników Urzędu Gminy w Inowrocławiu, radnych i sołtysów naszej gminy, które trafiły do 6 rodzin z terenu naszej gminy. W Gminie Inowrocław w 2020r. prowadzone były liczne działania mające na celu poniesienie wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy domowej. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przystąpiła również do udziału w dwóch Ogólnopolskich Kampaniach; „Postaw na rodzinę” i „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. W Kampanię „Zachowaj Trzeźwy Umysł” zaangażowały się świetlice wiejskie z terenu naszej gminy. Konkursy ze względu na panującą pandemię nie zostały jeszcze rozstrzygnięte.

We wszystkich szkołach na terenie gminy w dniach 14.09.10.2020r. do 15.12.2020r. odbyły się warsztaty profilaktyczne. (z uwagi na panującą epidemię część warsztatów została przeprowadzona zdalnie) Zajęcia terapeutyczne w formie warsztatowej i indywidualnej. Zajęcia, które prowadził terapeuta Pan Maciej Kluczyk cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dofinansowała zajęcia profilaktyczne, których z uwagi na panującą epidemię odbyło się kilka na terenie naszej gminy :

- zajęcia profilaktyczne w świetlicach wiejskich w Gnojnie i Latkowie w czasie ferii zimowych;
- udział w Ogólnopolskich Kampaniach „Postaw na rodzinę” i „Zachowaj Trzeźwy Umysł”;
- warsztaty profilaktyczne w szkołach z zakresu profilaktyki pierwszorzędowej;
- konkursy profilaktyczne zorganizowane przez Szkołę Podstawową w Jaksicach (udział wzięło 37 uczniów).
- W okresie od 11-20 lipca 2020r. 30 dzieci z terenu gminy wyjechało na kolonie letnie do Ostrowa.

Zadania 2, 3 oraz 4 Programu nakierowane jest na wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz pracę z rodzinami, w celu zapobieganiu sytuacjom kryzysowym. Istotne jest zbudowanie właściwego systemu monitoringu rodzin będących w kryzysie. Rodziny te w 2020 r. miały możliwość skorzystania ze wsparcia w formie pracy asystenta rodziny oraz pracowników socjalnych ,zostały również objęte pomocą terapeuty ds. uzależnień. Zabezpieczone zostały także w kwestii porad prawnych i psychologicznych, w sytuacjach trudnych związanych z uzależnieniami czy przemocą w rodzinie. Członkowie tych rodzin miały możliwość podjęcia pracy zarobkowej . W ramach projektu realizowanego przez Ośrodek „Czas na zmianę”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej 11.Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność, Działania 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020., 15 uczestników brało udział w warsztatach z doradztwa zawodowego, warsztatów aktywizacji zawodowej, przeprowadzone zostały konsultacje psychologiczne, indywidualne treningi z autoprezentacji oraz pośrednictwo pracy. Odbyły się również szkolenia zawodowe dla kobiet - sprzedawca magazynier z obsługą kasy fiskalnej i program magazynowy dla mężczyzn. Spawacz metodą MAG 135, za które wypłacone zostały stypendia szkoleniowe. Spośród 15 uczestników projektu , 6 osób biorących w nim udział znalazło zatrudnienie.

Rodzinom, których najmłodszy członkowie dzieci lub młodzież wymagały specjalistycznego wsparcia , zapewniono dostęp do zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, rehabilitacyjnych oraz w formie specjalistycznych usług.

Realizacja zadania 5 Programu skupiona została głównie na pracy z rodziną w kryzysie i podejmowaniu szeregu działań wobec takiej rodziny.

Pracownicy socjalni i asystent rodziny systematycznie podejmowali szereg działań na rzecz pracy z rodziną. Wzajemnie przekazywali takim instytucjom jak Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny czy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkołom i przedszkolu, informacje o problemach w danej rodzinie wypracowując dla niej system wsparcia.

Asystent rodziny na co dzień pracuje z rodzinami, w których występuje m.inn. niezaradność życiowa, trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, brak racjonalnego dysponowania środkami finansowymi, uzależnienia, zagrożenie przemocą domową, brakiem realizacji obowiązku szkolnego, brakiem wyuczonych nawyków higienicznych. W oparciu o przeprowadzoną przez pracowników socjalnych diagnozę rodzin wymagających wsparcia, w pierwszej kolejności asystent zawsze skierowany jest do rodzin, w których istnieje realne zagrożenie odebrania dzieci i umieszczenia ich w pieczy zastępczej z powodu niewydolności opiekuńczo – wychowawczej i uzależnień.

Asystent współpracują także z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w placówkach bądź rodzinach zastępczych. Praktyka pokazuje, że rodzice wykazują się dużym zaangażowaniem i gotowością współpracy z asystentami w zakresie poprawy funkcjonowania rodziny, w sytuacji gdy utraciły dzieci stosunkowo niedawno. Natomiast te rodziny biologiczne, których dzieci umieszczone zostały poza rodziną kilka lat wcześniej, wykazują znikome zainteresowanie współpracą, bądź też korzystają z przysługującego im prawa i odmawiają współpracy z asystentem.

Preferowaną metodą pracy z rodziną realizowana przez asystenta rodziny jest metoda indywidualnego przypadku z elementami pracy grupowej. Z analizy prowadzonej dokumentacji oraz doświadczeń asystenta wynika, że realizowane są następujące formy wsparcia:

- pomoc z załatwianiu spraw urzędowych tj. podłączenie energii elektrycznej do mieszkań, w których rodziny żyły bez elektryczności ok. kilku miesięcy,
- motywowanie do dbania o higienę wszystkich domowników, wyrabianie nawyków higienicznych, dbania o czystość ubrań, jak również pomieszczeń,
- nauka gospodarowania środkami finansowymi i racjonalnego wydatkowania, nauka gotowania, kupowania ubrań adekwatnych do potrzeb rodziny i pór roku,
- pomoc w umawianiu wizyt lekarskich, wizyt dentystycznych członków rodzin, jak również nauka właściwej pielęgnacji dzieci i noworodków,

- pełnienie roli mediatora w rodzinach, w których występują konflikty, asystent pełniący tą rolę niejednokrotnie osiągał sukces na tym polu działania,
- motywowanie do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej, systematycznego wykupywania i przyjmowania leków.

Dzięki takiej współpracy wszyscy nabierają przeświadczenia, że nie zostaną pozostawieni z rodziną w przypadku wystąpienia trudności w realizacji zadań. Rodzina biologiczna dziecka może więc liczyć na pomoc poza pomocą pracownika socjalnego i asystenta również m.inn. wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego osoby - specjalistów współpracujących z daną rodziną.

Oprócz bezpośredniej pracy z rodziną asystent rodziny współpracuje z przedstawicielami instytucji zaangażowanych w pracę z rodziną. W tym celu niejednokrotnie zwoływane są grupy robocze mające celu wypracowanie wspólnych działań, zwłaszcza w przypadkach wyjątkowo skomplikowanych, gdzie od szybkości podjętych decyzji zależy zdrowie i życie osób objętych wsparciem asystenta. Ponadto asystent uczestniczy w opracowywaniu planu pracy z dzieckiem umieszczonym w placówce opiekuńczo - wychowawczej.

W/w przykłady nie zawierają wszystkich realizowanych na rzecz rodzin form wsparcia, a wymieniają tylko najczęściej powtarzające się elementy pracy asystenta zatrudnionego.

W marcu 2020 roku przed asystentami rodziny stanęło nowe wyzwanie polegające na przeciwdziałaniu zakażeniu się rodzin nowym korona-wirusem SARS-CoV-2 i wsparcie ich w przypadku zachorowania na wywołaną przez niego chorobę o nazwie COVID-19.

W swojej codziennej pracy, a szczególnie w czasie pandemii asystent rodziny prowadził działania skierowane do dzieci i młodzieży. Należały do nich m.inn. działania prozdrowotne informowanie rodzin co to jest koronawirus oraz jak dbać o higienę i zdrowie, zapobieganie zakażeniu, omawianie korzyści z przebywania w domu, informowanie o ograniczeniach w przemieszczaniu się w danym czasie poza domem, o obowiązywaniu zakrywania nosa i ust w miejscach publicznych i innych obostrzeniach w związku z pandemią oraz zmian w tym zakresie, przekazywanie informacji dotyczących prawidłowych nawyków żywieniowych oraz wzmacnianie ich wdrażania przez dziecko oraz poradnictwo dla dzieci pokazujące korzyści z jego aktywnego włączania się w życie rodziny. Asystent rodziny prowadził również działania wychowawczo-motywuujące stymulujące prawidłowy rozwój emocjonalny dzieci oraz wyrabiające u nich postawy prospołeczne, wzmacniał i wspierał dostosowania się do

ustalonych zasad życia rodzinnego dotyczących np. odrabiania zadań domowych, podejmowania obowiązków domowych, właściwego komunikowania się z rodzicami i rodzeństwem,

Mając na uwadze dobro każdej rodziny i jej rolę w wychowaniu przyszłego pokolenia oraz zagrożenie wieloma problemami w wypełnianiu swoich funkcji, można stwierdzić, iż podmioty realizujące zadania i cele określone w Programie dołożyły starań, by Program przynosił oczekiwane efekty. System wsparcia rodziny w Gminie Inowrocław ma charakter lokalny, a jego założeniem jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy, poprzez poprawę sytuacji dziecka, systematyczną pracę na rzecz zwiększenia poczucia bezpieczeństwa rodziny, ograniczenia patologii społecznych, minimalizowaniu zachowań negatywnych, podnoszeniu oraz stworzeniu skutecznego systemu wsparcia dla rodzin i dzieci w ramach swoich kompetencji.

Przeciwdziałanie wykluczeniu i wspieranie rodziny ma niewątpliwie pozytywny wpływ na kształt każdej z rodzin, która składa się na całość zróżnicowanego społeczeństwa naszej Gminy.


WÓJT
mgr inż. Tadeusz Kacprzak

Opracowała:

Kierownik GOPS w Inowrocławiu

Ewa Słowik